

Warszawa, dnia 16 stycznia 2025 r.

Poz. 51

**OBWIESZCZENIE
MINISTRA RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾**

z dnia 9 stycznia 2025 r.

**w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej
w sprawie domów pomocy społecznej**

1. Na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 734), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 27 października 2023 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. poz. 2355).

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity rozporządzenia nie obejmuje § 2–4 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 27 października 2023 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. poz. 2355), które stanowią:

„§ 2. Ukończenie przez pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego zorganizowanego przez dyrektora domu szkolenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, o którym mowa w § 6 ust. 2 pkt 4a rozporządzenia zmienianego w § 1 w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem, nastąpi nie później niż w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 3. 1. Podmioty posiadające zezwolenie na prowadzenie domu pomocy społecznej w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia dostosują domy do wymogów określonych w § 6 ust. 1 lit. c tiret drugie oraz w § 6 ust. 1b rozporządzenia zmienianego w § 1 w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem nie później niż do dnia 31 grudnia 2024 r.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do podmiotów prowadzących domy pomocy społecznej na podstawie zezwoleń na prowadzenie domu pomocy społecznej wydanych zgodnie z art. 11 ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1693).

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 listopada 2023 r.”.

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej: *A. Dziemianowicz-Bąk*

¹⁾ Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – zabezpieczenie społeczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. poz. 2715).

Załącznik do obwieszczenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 stycznia 2025 r. (Dz. U. poz. 51)

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾

z dnia 23 sierpnia 2012 r.

w sprawie domów pomocy społecznej

Na podstawie art. 57 ust. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 i 1572) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) sposób funkcjonowania określonych typów domów pomocy społecznej, zwanych dalej „domami”, i obowiązujący standard podstawowych usług świadczonych przez domy;
- 2) wzór wniosku o wydanie zezwolenia na prowadzenie domu;
- 3) tryb kierowania i przyjmowania osób ubiegających się o przyjęcie do domu.

§ 2. 1. Dom funkcjonuje w sposób zapewniający właściwy zakres usług, zgodny ze standardami określonymi dla danego typu domu, w oparciu o indywidualne potrzeby mieszkańca domu.

2. W celu określenia indywidualnych potrzeb mieszkańca domu oraz zakresu usług, o których mowa w ust. 1, dom powołuje zespoły terapeutyczno-opiekuńcze składające się w szczególności z pracowników domu, którzy bezpośrednio zajmują się wspieraniem mieszkańców.

3. Do podstawowych zadań zespołów terapeutyczno-opiekuńczych należy opracowywanie indywidualnych planów wsparcia mieszkańców oraz wspólna realizacja tych planów z mieszkańcami.

4. Indywidualny plan wsparcia powinien być przygotowany w terminie 6 miesięcy od dnia przyjęcia mieszkańca do domu, a w przypadku domu pomocy społecznej dla osób uzależnionych od alkoholu termin ten nie może być dłuższy niż 2 miesiące.

§ 3. 1. Dom funkcjonuje w oparciu o indywidualne plany wsparcia mieszkańca domu, opracowywane z jego udziałem, jeżeli udział ten jest możliwy ze względu na stan zdrowia i gotowość uczestnictwa w nim mieszkańca.

2. Działania wynikające z indywidualnego planu wsparcia mieszkańca domu koordynuje pracownik domu, zwany dalej „pracownikiem pierwszego kontaktu”, wskazany przez mieszkańca domu, jeżeli wybór ten jest możliwy ze względu na jego stan zdrowia i organizację pracy domu.

2a. W domach dla osób uzależnionych od alkoholu działania wynikające z indywidualnego planu wsparcia mieszkańca domu koordynuje specjalista psychoterapii uzależnień lub instruktor terapii uzależnień lub osoba przeszkolona w zakresie oddziaływań terapeutyczno-rehabilitacyjnych wobec osób uzależnionych od alkoholu, która jest zobowiązana do współpracy z zespołem terapeutyczno-opiekuńczym.

3. Pracownicy pierwszego kontaktu działają w ramach zespołów terapeutyczno-opiekuńczych.

§ 4. 1. Strukturę organizacyjną i szczegółowy zakres zadań poszczególnych typów domów określa opracowany przez dyrektora domu regulamin organizacyjny, przyjęty przez zarząd jednostki samorządu terytorialnego, a w przypadku domu gminnego – przez wójta, burmistrza lub prezydenta.

2. W przypadku gdy prowadzącym dom jest podmiot niepubliczny, regulamin organizacyjny ustala ten podmiot.

§ 5. 1. Dom, niezależnie od typu, świadczy usługi:

- 1) w zakresie potrzeb bytowych, zapewniając:
 - a) miejsce zamieszkania,
 - b) wyżywienie,
 - c) odzież i obuwie,
 - d) utrzymanie czystości;

¹⁾ Na dzień ogłoszenia obwieszczenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej działem administracji rządowej – zabezpieczenie społeczne kieruje Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. poz. 2715).

- 2) opiekuńcze, polegające na:
 - a) udzielaniu pomocy w podstawowych czynnościach życiowych,
 - b) pielęgnacji,
 - c) niezbędnej pomocy w załatwianiu spraw osobistych;
- 3) wspomagające, polegające na:
 - a) umożliwieniu udziału w terapii zajęciowej,
 - b) podnoszeniu sprawności i aktywizowaniu mieszkańców domu, w tym w zakresie komunikacji wspomagającej lub alternatywnej, w przypadku osób z problemami w komunikacji werbalnej,
 - c) umożliwieniu zaspokojenia potrzeb religijnych i kulturalnych,
 - d) zapewnieniu warunków do rozwoju samorządności mieszkańców domu,
 - e) stymulowaniu nawiązywania, utrzymywania i rozwijania kontaktu z rodziną i społecznością lokalną,
 - f) działaniu zmierzającym do usamodzielnienia mieszkańca domu, w miarę jego możliwości,
 - g) pomocy usamodzielniającemu się mieszkańcowi domu w podjęciu pracy, szczególnie mającej charakter terapeutyczny, jeżeli mieszkaniec spełnia warunki do takiego usamodzielnienia,
 - h) zapewnieniu bezpiecznego przechowywania środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych,
 - i) finansowaniu mieszkańcowi domu nieposiadającemu własnego dochodu wydatków na niezbędne przedmioty osobistego użytku, w kwocie nieprzekraczającej 30 % zasiłku stałego, o którym mowa w art. 37 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, zwanej dalej „ustawą”,
 - j) zapewnieniu przestrzegania praw mieszkańców domu oraz zapewnieniu mieszkańcom dostępności do informacji o tych prawach,
 - k) sprawnym wnoszeniu i załatwianiu skarg i wniosków mieszkańców domu.

2. Dom dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, poza usługami, o których mowa w ust. 1, w zakresie potrzeb edukacyjnych zapewnia:

- 1) pobieranie nauki;
- 2) uczestnictwo w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych;
- 3) naukę i wychowanie przez doświadczenia życiowe.

3. W domu dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie dopuszcza się pobyt osób, które ukończyły 30 rok życia, jeżeli mają małą zdolność adaptacji do nowego otoczenia i przebywają w tym domu ponad pięć lat.

4. Dyrektor domu, w porozumieniu z osobą zainteresowaną, jej rodziną albo przedstawicielem ustawowym, po zasięgnięciu opinii psychologa, wnioskuje o pozostawienie osoby, o której mowa w ust. 3, w domu dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie.

5. Dom dla osób uzależnionych od alkoholu, poza usługami, o których mowa w ust. 1, zapewnia dostęp do:

- 1) indywidualnych oraz grupowych zajęć terapeutycznych ze specjalistą psychoterapii uzależnień lub instruktorem terapii uzależnień lub osobą przeszkoloną w zakresie oddziaływań terapeutyczno-rehabilitacyjnych wobec osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) treningu funkcji poznawczych, w tym treningu pamięci;
- 3) treningów umiejętności społecznych, służących utrzymywaniu abstynencji lub ograniczaniu spożywania alkoholu;
- 4) działań motywujących, mających na celu utrzymywanie abstynencji lub ograniczanie spożywania alkoholu.

6. Dom dla osób uzależnionych od alkoholu umożliwia mieszkańcom korzystanie ze świadczeń opieki zdrowotnej w zakresie terapii uzależnień.

7. W celu zapewnienia dostępu do usług i świadczeń, o których mowa w ust. 5 i 6, dom dla osób uzależnionych od alkoholu współpracuje z gminnymi komisjami rozwiązywania problemów alkoholowych i podmiotami wykonującymi działalność w zakresie leczenia i profilaktyki uzależnień.

8. W celu podnoszenia kwalifikacji i szkolenia personelu dom może współpracować z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491, 1761 i 1940), prowadzącymi działalność w zakresie profilaktyki i terapii uzależnień.

§ 5a.²⁾ 1. Usługi wsparcia krótkoterminowego realizowane w formie pobytu całodobowego zapewniają standard usług:

- 1) w zakresie potrzeb bytowych, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 1 lit. a, b i d,
- 2) opiekuńczych, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 2 lit a i b,
- 3) wspomagających, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 3 lit. a–c

– odpowiedni dla danego typu domu, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb osób korzystających z tej formy wsparcia.

2. Usługi wsparcia krótkoterminowego realizowane w formie dziennej zapewniają standard usług wsparcia krótkoterminowego realizowanego w formie pobytu całodobowego, z wyłączeniem usług w zakresie potrzeb bytowych, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 1 lit. a.

§ 6. 1. Dom uznaje się za spełniający warunki, jeżeli:

- 1) w zakresie usług bytowych:
 - a) budynek i jego otoczenie nie mają barier architektonicznych,
 - b) budynek wielokondygnacyjny ma zainstalowaną windę dostosowaną do potrzeb osób niepełnosprawnych; w przypadku domów, o których mowa w art. 56 pkt 3–5 ustawy, zalecana jest winda dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych,
 - c)³⁾ budynek jest wyposażony w:
 - system przyzywowo-alarmowy,
 - system sygnalizacji pożarowej, który nie musi być połączony z obiektem komendy Państwowej Straży Pożarnej lub innym obiektem, wskazanym przez właściwego miejscowo komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej,
 - d) liczba miejsc w domu jest nie większa niż 100;
- 1a)⁴⁾ w budynku jest umieszczona tablica ogłoszeń, znajdująca się w widocznym miejscu, zawierająca informacje dotyczące:
 - a) typu domu,
 - b) nazwy podmiotu prowadzącego dom lub imienia i nazwiska osoby prowadzącej dom pomocy społecznej,
 - c) numeru domu w rejestrze domów pomocy społecznej,
 - d) numerów alarmowych,
 - e) danych teleadresowych organów, właściwych miejscowo instytucji i organizacji działających w zakresie wolności i praw człowieka oraz instytucji kontrolnych, w szczególności:
 - Rzecznika Praw Obywatelskich,
 - Rzecznika Praw Pacjenta,
 - państwowego powiatowego inspektora sanitarnego,
 - właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego,
 - właściwego ze względu na miejsce położenia domu ośrodka pomocy społecznej,
 - prokuratury rejonowej,
 - sądu opiekuńczego;
- 2) znajdują się w nim następujące pomieszczenia:
 - a) pokoje mieszkalne jednoosobowe i wieloosobowe,
 - b) pokoje dziennego pobytu,
 - c) jadalnia,
 - d)⁵⁾ gabinet przedmedycznej pomocy doraźnej,

²⁾ Dodany przez § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 27 października 2023 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. poz. 2355), które weszło w życie z dniem 1 listopada 2023 r.

³⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 2 lit. a tiret pierwsze rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

⁴⁾ Dodany przez § 1 pkt 2 lit. a tiret drugie rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 2 lit. a tiret trzecie rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

- e) pomieszczenia do terapii i rehabilitacji,
 - f) kuchenka pomocnicza,
 - g) pomieszczenie pomocnicze do prania i suszenia,
 - h) palarnia, jeżeli wśród mieszkańców domu są osoby palące,
 - i) pokój gościnny,
 - j) miejsce kultu religijnego zgodne z wyznaniem mieszkańca domu, jeżeli nie ma on możliwości uczestniczenia w nabożeństwach poza domem,
 - k) inne pomieszczenia techniczne służące zaspokajaniu potrzeb sanitarnych mieszkańców domu;
- 3) pokój mieszkalny:
- a) jednoosobowy ma powierzchnię nie mniejszą niż 9 m²,
 - b) wieloosobowy ma powierzchnię nie mniejszą niż 6 m² na osobę i:
 - w przypadku osób poruszających się samodzielnie – jest przeznaczony dla nie więcej niż trzech osób,
 - w przypadku osób leżących – jest przeznaczony dla nie więcej niż czterech osób,
 - c) jest wyposażony w łóżko lub tapczan, szafę, stół, krzesła, szafkę nocną dla każdego mieszkańca domu oraz odpowiednią do liczby osób mieszkających w pokoju liczbę wyprowadzeń elektrycznych; w domach, o których mowa w art. 56 pkt 5 ustawy, wyprowadzenia elektryczne są zabezpieczone przed dostępem dzieci
 - przy czym pokój uznaje się za spełniający wymagane normy, o których mowa w lit. a i b, jeżeli odstępstwo od tych norm poniżej wymaganej wartości nie jest większe niż 5 %;
- 3a) mieszkaniec domu charakteryzujący się znacznymi zaburzeniami interakcji społecznych i komunikacji zamieszkuje w pokoju jednoosobowym, za swoją zgodą, a w przypadku osób ubezwłasnowolnionych, za zgodą opiekuna prawnego, o ile warunki domu na to pozwalają i uzasadnione jest to względami terapeutycznymi;
- 3b)⁶⁾ dyrektor domu w uzasadnionych przypadkach decyduje o konieczności odstępstwa od norm wskazanych w pkt 3 lit. c;
- 4) w zakresie warunków sanitarnych:
- a) liczba łazienek zapewnia możliwość korzystania z każdej przez nie więcej niż sześć osób, a w przypadku toalet przez nie więcej niż cztery osoby; jeżeli liczba osób leżących przekracza 50 % ogólnej liczby mieszkańców domu, dopuszcza się zmniejszenie liczby tych pomieszczeń o 25 %,
 - b) łazienki i toalety są przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych,
 - c) łazienka wyposażona co najmniej w miskę ustępową, umywalkę i prysznic albo toaleta wyposażona co najmniej w miskę ustępową i umywalkę oraz łazienka wyposażona co najmniej w prysznic i umywalkę znajdują się w pomieszczeniach związanych z pokojami mieszkalnymi,
 - d) na każdej kondygnacji domu z pokojami mieszkalnymi znajduje się łazienka przystosowana do kąpieli osób leżących, wyposażona w urządzenia ułatwiające wykonywanie czynności związanych z kąpielą;
- 5) pomieszczenia mieszkalne domu są czyste, sprzątane w miarę potrzeby, nie rzadziej niż raz dziennie, estetyczne i wolne od nieprzyjemnych zapachów;
- 6) w zakresie żywienia i organizacji posiłków:
- a)⁷⁾ mieszkańcom domu zapewnia się co najmniej 3 posiłki dziennie, w tym jeden gorący, a w przypadku domów, o których mowa w art. 56 pkt 5 ustawy, co najmniej 4 posiłki dziennie, w tym jeden gorący,
 - b) zapewnia się wybór zestawu posiłków lub możliwość otrzymania posiłku dodatkowego oraz posiłku dietetycznego, zgodnie ze wskazaniem lekarza,
 - c) dla każdego z posiłków czas wydawania wynosi 2 godziny,
 - d) podstawowe produkty żywnościowe oraz napoje są dostępne przez całą dobę,
 - e) mieszkaniec może spożywać posiłki w pokoju mieszkalnym,
 - f) w razie potrzeby mieszkaniec jest karmiony;

⁶⁾ Dodany przez § 1 pkt 2 lit. a tiret czwarte rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 2 lit. a tiret piąte rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

- 7) mieszkańcom domu nieposiadającym własnej odzieży i obuwia oraz możliwości ich zakupienia z własnych środków zapewnia się odzież i obuwie odpowiedniego rozmiaru, dostosowane do ich potrzeb i pory roku, utrzymane w czystości i wymieniane w razie potrzeby, w tym:
- odzież całodzienną – co najmniej dwa zestawy,
 - odzież zewnętrzną: płaszcz lub kurtkę – co najmniej jeden zestaw,
 - bieliznę dzienną – co najmniej 4 komplety,
 - bieliznę nocną – co najmniej 2 komplety,
 - co najmniej jedną parę obuwia oraz pantofle domowe
- przy czym w przypadku mieszkańców leżących zaopatrywanie w odzież i obuwie dostosowuje się do potrzeb wynikających z ich stanu zdrowia;
- 8) mieszkańcom domu zapewnia się pomoc w utrzymaniu higieny osobistej, a w przypadku gdy sami nie są w stanie zapewnić sobie środków czystości i środków higienicznych, zapewnia się im w szczególności:
- w miarę potrzeby: mydło, pastę i szczoteczkę do mycia zębów oraz środki piorące, szampon do mycia włosów, a dla mężczyzn i starszych chłopców – przybory do golenia,
 - co najmniej dwie sztuki ręczników, zmienianych w miarę potrzeby, nie rzadziej niż raz na tydzień,
 - pościel, zmienianą w miarę potrzeby, nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie;
- 9) dzieci mają zapewnione zabawki odpowiednie do ich wieku i sprawności;
- 10) w zakresie usług opiekuńczych i wspomagających zapewnia się mieszkańcom domu:
- świadczenie pracy socjalnej,
 - organizację zajęć terapeutycznych, w tym terapii zajęciowej, w pracowniach terapii, a w przypadku osób przebywających w domach, o których mowa w art. 56 pkt 3 i 4 ustawy, także umożliwienie korzystania z usług w warsztatach terapii zajęciowej,
 - możliwość korzystania z biblioteki lub punktu bibliotecznego oraz codziennej prasy, a także możliwość zapoznania się z przepisami prawnymi dotyczącymi domów,
 - organizację świąt i uroczystości okazjonalnych oraz umożliwia się udział w imprezach kulturalnych i turystycznych,
 - możliwość kontaktu z kapłanem i udział w praktykach religijnych, zgodnie z wyznaniem mieszkańca domu,
 - regularny kontakt z dyrektorem domu w określonych dniach tygodnia i godzinach, podanych do wiadomości w dostępnym miejscu,
 - sprawienie pogrzebu, zgodnie z wyznaniem zmarłego mieszkańca domu.

1a.⁸⁾ Przepis ust. 1 pkt 1 lit. c tiret drugie stanowi przepis przeciwpożarowy w rozumieniu ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 275, 1222, 1692 i 1907).

1b.⁸⁾ W przypadku budynku domu pomocy społecznej przeznaczonego dla nie więcej niż 10 mieszkańców, w którym personel domu jest stale obecny, dopuszcza się jego wyposażenie w autonomiczne czujki dymu zamiast w system sygnalizacji pożarowej, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. c tiret drugie. Autonomiczne czujki dymu powinny obejmować wszystkie pomieszczenia, z wyjątkiem pomieszczeń niewymagających ochrony za pomocą automatycznego wykrywania pożaru – z uwagi na niskie ryzyko pożarowe.

2. Warunkiem efektywnej realizacji usług opiekuńczych i wspomagających jest:

- zatrudnianie w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż dwóch pracowników socjalnych na stu mieszkańców domu;
- zapewnianie mieszkańcom domu kontaktu z psychologiem, a w przypadku domów, o których mowa:
 - w art. 56 pkt 3–5 i 7 ustawy – również z psychiatrą lub lekarzem w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii,
 - w art. 56 pkt 7 ustawy – również ze specjalistą psychoterapii uzależnień lub instruktorem terapii uzależnień albo osobą przeszkoloną w zakresie oddziaływań terapeutyczno-rehabilitacyjnych wobec osób uzależnionych od alkoholu;

⁸⁾ Dodany przez § 1 pkt 2 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 2 lit. c tiret pierwsze rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

- 3) posiadanie wskaźnika zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy, w odpowiednim typie domu dla:
- osób w podeszłym wieku – nie mniej niż 0,4 na jednego mieszkańca domu,
 - osób przewlekle somatycznie chorych – nie mniej niż 0,5 na jednego mieszkańca domu,
 - osób przewlekle psychicznie chorych – nie mniej niż 0,5 na jednego mieszkańca domu,
 - osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie – nie mniej niż 0,5 na jednego mieszkańca domu,
 - dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie – nie mniej niż 0,5 na jednego mieszkańca domu,
 - osób niepełnosprawnych fizycznie – nie mniej niż 0,5 na jednego mieszkańca domu,
 - osób uzależnionych od alkoholu – nie mniej niż 0,5 na jednego mieszkańca domu
- przy czym przy ustalaniu wskaźników zatrudnienia uwzględnia się również wolontariuszy, stażystów, praktykantów oraz osoby odbywające służbę zastępczą w domu, a także osoby wykonujące pracę na podstawie umów cywilnoprawnych, jeżeli pracują bezpośrednio z mieszkańcami domu; przy wyliczaniu wskaźnika udział tych osób nie może przekroczyć 20 % ogólnej liczby osób zatrudnionych w zespole terapeutyczno-opiekuńczym, a także pracowników pierwszego kontaktu zatrudnionych na stanowiskach administracyjnych lub obsługi, w wymiarze proporcjonalnym do czasu, w jakim koordynują działania wynikające z indywidualnego planu wsparcia mieszkańca domu;¹⁰⁾
- 4) uczestniczenie pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego co najmniej raz na dwa lata w organizowanych przez dyrektora domu szkoleniach na temat praw mieszkańca domu oraz kierunków prowadzonej terapii, a także metod pracy z mieszkańcami, w tym w zakresie komunikacji wspomagającej lub alternatywnej, o ile występują problemy z komunikacją werbalną wśród mieszkańców;
- 4a)¹¹⁾ ukończenie przez pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego szkolenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej zorganizowanego przez dyrektora domu;
- 5) pracownicy domu, o którym mowa w art. 56 pkt 7 ustawy, powinni posiadać przeszkolenie w zakresie podstawowej pomocy osobom uzależnionym od alkoholu.

§ 6a.¹²⁾ 1. Świadczenie przez dom usług wsparcia krótkoterminowego wymaga wydzielenia:

- 1) pokoi mieszkalnych – w przypadku świadczenia usług w formie pobytu całodobowego;
 - 2) pomieszczeń domu – w przypadku świadczenia usług wsparcia w formie dziennej.
2. Pomieszczenia do świadczenia usług wsparcia krótkoterminowego oraz dostęp do nich są pozbawione barier architektonicznych.
3. Dom, realizując usługi wsparcia krótkoterminowego w formie pobytu całodobowego, zapewnia warunki, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 3–5, z wyłączeniem pkt 4 lit. d.
4. Dom, realizując usługi wsparcia krótkoterminowego w formie dziennej, zapewnia następujące pomieszczenia, odrębne od pomieszczeń przeznaczonych do świadczenia usług wsparcia krótkoterminowego w formie pobytu całodobowego, jak również pomieszczeń przeznaczonych dla mieszkańców domu:
- 1) ogólnodostępne, wyposażone w stoły i krzesła lub kanapy oraz fotele, pełniące funkcję sali spotkań, a także jadalni, o powierzchni co najmniej 4 m² na jedną osobę;
 - 2) umożliwiające odpoczynek i wyposażone w miejsca do leżenia;
 - 3) pełniące funkcję szatni dla osób korzystających z usług wsparcia krótkoterminowego w formie dziennej, z indywidualnymi szafkami, w liczbie adekwatnej do liczby miejsc przeznaczonych na świadczenie usług wsparcia krótkoterminowego;
 - 4) co najmniej dwie toalety wraz z umywalkami, dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych, osobno dla kobiet i mężczyzn, przy czym jedna toaleta jest przeznaczona dla nie więcej niż 10 osób.

¹⁰⁾ Część wspólna w brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 2 lit. c tiret drugie rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

¹¹⁾ Dodany przez § 1 pkt 2 lit. c tiret trzecie rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

¹²⁾ Dodany przez § 1 pkt 3 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

5. Dom, realizując usługi wsparcia krótkoterminowego, zapewnia uczestnikom możliwość korzystania z pomieszczeń ogólnodostępnych dla mieszkańców domu, w szczególności:

- 1) pomieszczeń do terapii i rehabilitacji,
- 2) łazienki wyposażonej co najmniej w prysznic i umywalkę, umiejscowionej poza pomieszczeniami związanymi z pokojami mieszkalnymi,
- 3) biblioteki lub punktu bibliotecznego,
- 4) miejsca kultu religijnego zgodnego z wyznaniem osoby korzystającej z usług wsparcia krótkoterminowego, jeżeli nie ma ona możliwości uczestniczenia w nabożeństwach poza domem

– o ile korzystanie z tych pomieszczeń nie wpłynie negatywnie na dostępność tych pomieszczeń dla mieszkańców domu.

6. Osobom korzystającym z usług wsparcia krótkoterminowego:

- 1) w formie pobytu całodobowego zapewnia się co najmniej 3 posiłki dziennie, w tym jeden gorący, oraz napoje; w zakresie wyżywienia i organizacji posiłków stosuje się § 6 ust. 1 pkt 6 lit. b–f;
- 2) w formie dziennej zapewnia się co najmniej 2 posiłki dziennie, w tym jeden gorący oraz napoje; w zakresie wyżywienia i organizacji posiłków stosuje się § 6 ust. 1 pkt 6 lit. b i f.

7. Wskaźnik zatrudnienia pracowników świadczących usługi wsparcia krótkoterminowego wynosi w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy:

- 1) nie mniej niż 0,4 na jedną osobę korzystającą z usług wsparcia krótkoterminowego w formie pobytu całodobowego;
- 2) nie mniej niż 0,2 na jedną osobę korzystającą z usług wsparcia krótkoterminowego w formie dziennej.

8. Wskaźnik zatrudnienia, o którym mowa w ust. 7, dotyczy osób, które w sposób bezpośredni świadczą opiekę lub realizują usługi terapeutyczne na rzecz osób korzystających z usług wsparcia krótkoterminowego.

§ 7. Podmiot występujący o zezwolenie na prowadzenie domu składa wniosek o wydanie zezwolenia na prowadzenie domu pomocy społecznej, którego wzór określa załącznik do rozporządzenia.

§ 8. 1. Do domu kieruje się na podstawie:

- 1) pisemnego wniosku osoby ubiegającej się o skierowanie do domu, zwanej dalej „osobą ubiegającą się”, złożonego do ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na jej miejsce zamieszkania lub pobytu w dniu jej kierowania; za zgodą osoby ubiegającej się lub jej przedstawiciela ustawowego wniosek może zgłosić inna osoba fizyczna lub prawna, a także powiatowe centrum pomocy rodzinie lub ośrodek pomocy społecznej;
- 2) rodzinnego wywiadu środowiskowego przeprowadzonego przez pracownika socjalnego ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub pobytu osoby ubiegającej się w dniu jej kierowania, zawierającego w szczególności pisemne stwierdzenie braku możliwości zapewnienia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania przez rodzinę i gminę.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, dołącza się:

- 1) decyzję o przyznaniu osobie ubiegającej się zasiłku stałego oraz pisemną zgodę osoby ubiegającej się lub jej przedstawiciela ustawowego na ponoszenie opłaty za pobyt w domu;
- 2) decyzję organu emerytalno-rentowego ustalającego wysokość emerytury lub renty oraz pisemną zgodę na ponoszenie opłaty i na jej potrącanie przez właściwy organ emerytalno-rentowy ze świadczenia emerytalnego lub rentowego, zgodnie z odrębnymi przepisami;
- 3) oświadczenia o wysokości dochodu osoby ubiegającej się, małżonka, zstępnych przed wstępnymi zobowiązanymi do ponoszenia opłaty, oświadczenie o wysokości dochodu osoby małoletniej, w przypadku gdy opłatę będzie ponosić przedstawiciel ustawowy;
- 4) zaświadczenie, o którym mowa w art. 22 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatanach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2039);
- 5) pisemną zgodę osoby ubiegającej się lub przedstawiciela ustawowego na potrącanie z zasiłku stałego opłaty za pobyt w domu – w przypadku wyrażenia takiej zgody;
- 6) pisemną zgodę ośrodka pomocy społecznej na potrącanie z zasiłku stałego osoby ubiegającej się opłaty za pobyt w domu – w przypadku skierowania do domu ponadgminnego;
- 7) postanowienie sądu opiekuńczego w przedmiocie udzielenia zezwolenia na skierowanie do domu pomocy społecznej – w przypadku osób ubezwłasnowolnionych całkowicie oraz małoletnich.

3. W przypadku gdy do domu kieruje się osobę na podstawie orzeczenia sądu, wydanie decyzji o skierowaniu do domu nie wymaga przedłożenia dokumentów, o których mowa w ust. 1 i 2. Dokumenty te powinny zostać skompletowane w terminie nieprzekraczającym trzech miesięcy od dnia wydania decyzji o skierowaniu do domu.

4. Dokumenty określone w ust. 1 i 2 kompletuje ośrodek pomocy społecznej, o którym mowa w ust. 1 pkt 1. Ośrodek ten wydaje decyzję o skierowaniu do domu, a w przypadku gdy osobę ubiegającą się kieruje się do domu o zasięgu ponadgminnym, dokumenty te ośrodek przekazuje do właściwego ze względu na siedzibę domu powiatowego centrum pomocy rodzinie.

§ 9. W nagłych wypadkach, wynikających ze zdarzeń losowych, skierowanie i umieszczenie osoby w domu może nastąpić poza kolejnością oraz bez przedłożenia dokumentów, o których mowa w § 8 ust. 1 i 2. Dokumenty te powinny zostać skompletowane przez ośrodek pomocy społecznej, o którym mowa w § 8 ust. 1 pkt 1, w terminie trzech miesięcy od dnia przyjęcia tej osoby do domu.

§ 10. Osoba ubiegająca się jest kierowana do domu na czas nieokreślony, chyba że wystąpi ona lub jej przedstawiciel ustawowy z wnioskiem o skierowanie do domu na czas określony.

§ 11. Przed przyjęciem osoby do domu pracownik socjalny tego domu ustala jej aktualną sytuację w miejscu zamieszkania lub pobytu, która stanowi podstawę indywidualnego planu wsparcia po przyjęciu tej osoby do domu.

§ 12. 1. Dyrektor domu zawiadamia pisemnie osobę ubiegającą się lub jej przedstawiciela ustawowego o terminie przyjęcia do domu.

2. Osobę, która przybyła do domu, przyjmuje dyrektor lub osoba przez niego wyznaczona.

3. Dyrektor lub osoba przez niego wyznaczona przeprowadza rozmowę z osobą przyjmowaną oraz z jej przedstawicielem ustawowym, podczas której ustala jej aktualną sytuację, odnotowuje zmiany zaistniałe w jej sytuacji od momentu złożenia wniosku oraz ustala wstępne warunki pobytu, a także informuje o zakresie świadczonych usług.

4.¹³⁾ Dyrektor domu lub osoba przez niego wyznaczona przeprowadza rozmowę z osobą, która będzie korzystać z usług wsparcia krótkoterminowego oraz opiekunem na co dzień sprawującym opiekę nad tą osobą, podczas której ustala jej aktualną sytuację zdrowotną i rodzinną, odnotowuje zmiany zaistniałe w jej sytuacji od momentu złożenia wniosku oraz ustala warunki pobytu uwzględniające potrzeby i oczekiwania osoby korzystającej ze wsparcia, a także informuje o zasadach i zakresie świadczonych usług.

5.¹³⁾ Dyrektor domu lub osoba przez niego wyznaczona dokumentuje przebieg pobytu osób korzystających z usług wsparcia krótkoterminowego, w szczególności zakres udzielonego wsparcia.

§ 13. O przyjęciu do domu osoby skierowanej dyrektor domu zawiadamia niezwłocznie organ lub podmiot prowadzący dom.

§ 14. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia^{14), 15)}

¹³⁾ Dodany przez § 1 pkt 4 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

¹⁴⁾ Rozporządzenie zostało ogłoszone w dniu 27 sierpnia 2012 r.

¹⁵⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 października 2005 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. poz. 1837), które utraciło moc z dniem 2 lipca 2012 r. na podstawie art. 93 ust. 1 ustawy z dnia 25 marca 2011 r. o ograniczaniu barier administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców (Dz. U. poz. 622, 764, 767 i 1110).

Załącznik do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. (Dz. U. z 2025 r. poz. 51)¹⁶⁾

WZÓR

WNIOSEK O WYDANIE ZEZWOLENIA
NA PROWADZENIE DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Nazwa podmiotu, siedziba, adres, numer telefonu / w przypadku osoby fizycznej: imię i nazwisko, adres zamieszkania, numer telefonu¹⁾

.....
.....
.....

2. Numer w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym albo wskazanie dokumentu określającego status prawny podmiotu

.....
.....
.....

3. Numer identyfikacji podatkowej (NIP)

.....

4. Numer identyfikacyjny REGON

.....

5. Numer PESEL (w przypadku osoby fizycznej, o ile osoba taki posiada)

.....

6. Nazwa, adres i typ domu pomocy społecznej²⁾

.....
.....
.....
.....
.....
.....

¹⁾ Niepotrzebne skreślić.

²⁾ W tym informacja o świadczeniu przez dom pomocy społecznej usług wsparcia krótkoterminowego.

¹⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 5 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

7. Liczba miejsc przeznaczonych dla mieszkańców domu pomocy społecznej

.....

8. Struktura zatrudnienia i zakres usług świadczonych przez poszczególne grupy personelu

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(miejsowość, data)

.....

(podpis osoby składającej wniosek)

Załączniki:

1)

4)

2)

5)

3)

6)